

УДК 330. 332

Зелена А. – ст. гр. БМі-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ВАЖЛИВІСТЬ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ ТА ПІДПРИЄМСТВА

Науковий керівник: к.е.н., асис. Мельник Л.М.

Zelena A.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

THE IMPORTANCE OF FOREIGN INVESTMENT IN THE DEVELOPMENT OF THE NATONAL ECONOMY AND ENTERPRISES

Supervisor: Melnyk L.M.

Ключові слова: інвестиції, економіка

Keywords: investment, economy

Зростання обсягів залучення іноземних інвестицій впродовж багатьох років є пріоритетним напрямом розвитку нашої країни. Однак за останні роки економіка України так і не позбавилася глибоких структурних деформацій і значно відстає від розвинутих країн світу. Більшість українських підприємств залишилися технологічно відсталими, енергоємними. Це пов'язано з нестабільністю інвестиційної політики, прогалинами в законодавстві, відсутністю належного розвитку інвестиційного ринку, і як наслідок – недостатнім рівнем зовнішніх інвестицій.

Залучення коштів іноземних інвесторів сприяє активізації інвестиційного процесу, впровадженню нових технологій, використанню передового зарубіжного досвіду, розвитку малого і середнього бізнесу, зростанню інвестиційного потенціалу територій та ін. У період переходу до ринкової економіки іноземні інвестиції використовують для розвитку базових (ракетно-космічна, літакобудівна, суднобудівна, інформаційна, біотехнологічна) та інших галузей (харчова, переробна, торгівля, легка промисловість та ін.). Також вони мають велике значення і для соціально-економічного розвитку України. Їх залучення сприятиме подолання сьогоденного спаду виробництва й забезпечення передумов економічного зростання нашої держави.

Крім того іноземні інвестиції дають можливість модернізації технологічних процесів та виготовленню конкурентоспроможних виробів без нарощування боргових зобов'язань. Іноземний власник чи співвласник підприємства зацікавлений в досягненні найвищої продуктивності та найкращих фінансових результатів в його роботі, що сприяє використанню найпередовіших досягнень як в управлінні, так і в організації виробничих процесів на підприємстві.

Іноземні інвестиції – це цінності, що іноземні інвестори вкладають в об'єкти інвестиційної діяльності в Україні з метою одержання прибутку або досягнення соціального ефекту. Іноземними інвесторами є суб'єкти, які проводять інвестиційну діяльність на території України. Це фізичні особи, які не проживають постійно в Україні, юридичні особи – нерезиденти, іноземні держави, міжнародні урядові та неурядові організації та ін.

Іноземні інвестиції за складом інвестиційних ресурсів можуть здійснюватися у вигляді: іноземної валюти, валюти України (при реінвестиціях), рухомого і нерухомого майна, майнових прав, корпоративних прав, цінних паперів, грошових вимог і прав на вимоги виконання договірних зобов'язань (гарантованих банками), прав інтелектуальної

власності, прав на здійснення господарської діяльності (на користування надрами та природними ресурсами) та інших цінностей. Загальною вимогою до видів інвестицій є оцінювання у вільноконвертованій валюті (ВКВ), підтверджене країною-інвестором або міжнародними торговельними угодами.

Формами проведення іноземних інвестицій є: участь у спільному з українськими інвесторами підприємстві (в процесі створення або шляхом придбання діючих підприємств); створення (або придбання) підприємств, що повністю належать іноземним інвесторам; створення (придбання) філій та підрозділів іноземних юридичних осіб; придбання нерухомого та рухомого майна, придбання акцій, облігацій та інших цінних паперів, прав на користування землею та використання природних ресурсів та інших майнових прав. Оцінювання іноземних інвестицій здійснюється у ВКВ та у валюті країни за домовленістю сторін на основі цін міжнародних ринків або ринку України. Перерахування сум відбувається за офіційним курсом валюти країни. Для іноземних інвесторів на території України встановлюється національний режим інвестиційної та іншої господарської діяльності. Для окремих суб'єктів може встановлюватися пільговий режим. Надаються гарантії захисту іноземних інвестицій, які стосуються гарантій щодо примусових вилучень, незаконних дій державних органів та їх посадових осіб. Передбачається надання компенсацій і відшкодування збитків іноземним інвесторам у випадках порушення державними органами вимог законодавства щодо іноземних інвестицій. Відшкодування збитків може включати врахування упущеної вигоди і моральної шкоди.

Перш ніж вкласти свої кошти у галузь чи підприємство потенційний інвестор вивчає їх інвестиційний клімат. Його цікавлять такі два питання: по-перше – це яку величину доходу можна отримати на вкладені інвестиції і по-друге – який рівень ризику вкладення коштів.

Існує велика кількість ризиків факторів, які спричиняють ризикованість інвестування, які групуються по категоріях:

Перша – це ризики, пов'язані з країною інвестування:

- рівень економічної і політичної стабільності;
- розвиненість ринкової інфраструктури;
- законодавча і правова база та система її реалізації.

Друга група – це промислові ризики, пов'язані з галуззю інвестування:

- перспективний і існуючий ріст галузі;
- норма прибутку підприємства галузі.

Третя – ризики, пов'язані з підприємством:

- досвід роботи підприємства в даній галузі;
- положення підприємства на ринку;
- стратегія розвитку підприємства;
- фінансовий стан підприємства.

Всі ці рівні ризику враховує інвестор, робить певні дослідження і розрахунки для того щоб прийняти правильне рішення. Сьогодні Україні важко залучити інвесторів, цьому негативно сприяють нестабільність, воєнний конфлікт, криза. Але

держава повинна робити все, щоб подолати дані труднощі, адже перевагами іноземних інвестицій є: нові робочі місця, зменшують рівень безробіття в країні, нові технології і нові методи організації і управління виробництвом, сприяють підвищенню рівня кваліфікації як і робітників так і управлінців всіх рівнів, також ще однією важливою перспективою є сприяння включенню в міжнародний розподіл праці та збільшенню можливостей експорту місцевої продукції.